

FEHÉRVÁRI ESTI

2011. XIV. évfolyam,
1. különszám

KÜLÖNSZÁM

EZER MAGYAR HÁZ

Mezőkövesd, Matyó örökség

Budapest, Barabás villa

Székesfehérvár,
Hiemer-Font-Caraffa épületegyüttes

Budapest, MÁV Nostalgia Kft.,
Élményvonat

Kulturális Örökség Napjai

MAGYARORSZÁG

2011. szeptember 17–18.

INGYENES ÉPÜLETLÁTOGATÓ HÉTVÉGE | WWW.ORKSEGNAPOK.HU

„Azért vagyunk a világon,
hogy valahol otthon legyünk benne.” (Tamási Áron)

Hazánk bölcsője, Székesfehérvár

Egy több mint ezeréves város polgármestereként köszöntöm a kiadvány valamennyi olvasóját! Székesfehérvár számos történelmi kor emlékeit őrzi épületeiben és terein. Mindezek mellett nyüzsgő, ételtel teli település hazánk szívében.

Gyermekkoromban sokszor sétáltam a belváros ódon falai között és régi magyar filmek hőseként róttam a macskaköves utcákat. Ma, felnőttként és városvezetőként, már sokkal realisabban látom otthonunkat, de higgyék el: Székesfehérvár máig elvarázsol. Tegyenek próbát Önök is!

A városlátogatásra a legjobb alkalmat a Kulturális Örökség Napjai adják, hiszen ilyenkor olyan rejtett kincsek is feltárulnak, mint például a Városháza, a Püspöki Palota vagy éppen a szerb ortodox templom. Ne hagyják ki a Nemzeti Emlékhelyet sem, ahol királyaink csontjait rejtja az Osszárium és Szent István egykori bazilikájának maradványait is itt őrzik.

Nagyon büszke vagyok arra, hogy idén Székesfehérvár ad otthont az országos megnyitónak és köszönöm mindenkinek, aki segített bennünket ebben!

Székesfehérvár éppen ezekben a hónapokban jelentős megújuláson megy át. A Fő utca átalakítása még most indul, de a gyönyörű Hiemer-ház épületegyüttesének felújítása már be is fejeződött, ahol egyedülálló Babamúzeum várja majd a kicsiket és nagyokat.

Érezzék otthon magukat Székesfehérváron és vigyék el messzi földre invitációinkat!

Dr. Cser-Palkovics András
Székesfehérvár polgármestere

Emlékszünk gyermekkorunk utcáira?

Azokra a terekre, utakra, ahol a legtöbbet lófráltunk? Az építményekre, amelyek fölénk magasodtak, a rejtett zugokra, amiknek ismertük minden részletét? Emlékszünk arra, hogy voltak épületek, amelyeket pusztán tájékozódási pontként tartottunk számon? „A kedvenc játszóterem a múzeum után van balra, a legjobb barátom nem messze lakik a kastélytól, a parkon túl, az út túloldalán álló cukrászdában kapható a legfinomabb fagylat...” És észrevettük, ahogy elsodort minket az élet máshová? Ha térben nem is, érzelmeinkben mindenképp: szerlem, munka, kalandok, könnyebb és nehezebb évek, állandó változás! Észrevettük, hogy megkopott gyermeki látásmódunk a terekről és utakról, ahol a legtöbbet lófráltunk? A rejtett zugokról, amelyeknek minden részletét ismertük? A helyszínek és épületek természetesen, mint földrajzi, tárgyi objektumok megmaradtak bennünk, tényszerűen, szárazon. Aztán eljött az idő, amikor igényünk lett arra, hogy végre valóban pihenjünk, hogy értelmesen, tartalmasan kikapcsolódjunk. S ekkor rendszerint megtorpanunk: kevés az időnk, szűkösek a lehetőségeink, és különben is, minden olyan messze van... Megannyi ismerős kifogás! Kívánom mindannyiunknak, hogy gyermekszemmel lássunk újra, ugyanakkor kívánom azt is, nőjünk fel annyira, hogy fordítva is legyünk képesek szemlélni a világot: „A múzeumban éppen most nyílt egy izgalmas tárlat. A gyermekekkel a játszótér után megnézzük a kiállítást!”, „A legjobb barátommal ma nem moziba megyünk, hanem együtt bejárjuk a lakásukhoz közeli kastélyt, és magunkban pergetünk filmeket a régmúlt időről!”, „Három gombóc csokifagyival leülünk a parkban, és megnézzük, éppen mi virít ott. Az a gesztenyefasor... Mit is tudunk a gesztenyeről?”

Ez a kiadvány segítséget nyújt környezetünk újra-felfedezéséhez, szabadidőnk tartalmas eltöltéséhez, köztársaságunk nélkül. Forgassák jó szívvel!

Vargha Tamás
a Fejér Megyei Közgazdász elnöke

www.szekesfehervar.hu – www.facebook.com/tourinform.szekesfehervar – www.fejer.hu

JELMAGYARÁZAT

👤 = vezetés, 📄 = információs anyag, 🚫 = mozgáskorlátozottak által is látogatható, 🏠 = kultúrházak éjjel-nappal
Az ismertető szövegek a jelentkezési lapok alapján készültek. A szervezők előre is elnézést kérnek az esetleges pontatlanság okozta kellemetlenségeikért.

A Kulturális Örökség Napjait a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal Társadalmi Kapcsolatok Főosztálya szervezi. **Országos koordinátorok:** Kertész Margit, Papp Tímea. Telefon: 224-5586 **Fővándorok:** Schmitt Pál köztársasági elnök • A programfüzet létrejöttét támogatta Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata, Fejér Megye Önkormányzata, illetve Székesfehérvári Turisztikai Közhatalmú Nonprofit Kft.

Kiadja a Pesti Est Kft., az Est Media Group tagja

Felelős kiadó: Radányi László • Főszerkesztő: Morvai Edina • Szerkesztő: Rajkó Veronika • Tördelőszerkesztő: Tóth Gábor • Korrektor: Magyar Judit

• Hirdetési információ: Szabados Emese

• Nyomda: Comorn Kft. 1031 Budapest, Őrlő u. 2. T.: +36-1-454-0956. • Ügyvezető igazgató: Bányai Péter • ISSN 1787-162X • Megjelenik: 2011. szeptember 8-án, 20 000 példányban

ZICHY KÚRIA

Adony, Rákóczi út 28.

A Közösségi Kulturális Központ és Könyvtár az 1820-as években épült, majd a XIX. század utolsó harmadában átépült és kibővült Zichy-kastélyban működik, mely díszítetlen klasszicista stílusú épület. Az utóbbi években teljeskörű külső-belső felújításon esett át. Az épülethez tartozó 7 hektáros gyönyörű őspark egyedülálló jellegzetessége a városnak.

> 17-én 17h: Jókai Anna író-olvasó találkozó. Jókai Anna író nő „A keresztény ember felelőssége” címmel tart előadást, majd író-olvasó találkozón fogadja az érdeklődőket.

> 17-én 20h: Kis éji mozi. 20h-tól éjszakába nyúlóan zenés témájú mozifilmeket tekinthetnek meg a látogatók.

• Szo: 8–24h

www.4kadony.hu

GÁRDONYI GÉZA EMLÉKHÁZ

Agárd, Sigray u. 3.

> A nagy magyar író 2007-ben felújított szülőházában 2009-ben a Petőfi Irodalmi Múzeum és a Heves Megyei Múzeumi Szervezet új emlékkiállítást rendezett be. A tárlat bemutatja Gárdonyi Géza életének legfőbb állomásait, irodalmi munkásságának kiemelkedő értékeit. A tárlókban naplója és műveinek legszebb kiadásai mellett néhány eredeti, személyes tárgya is megtekinthető. A látogatók megismerkedhetnek alkotói módszerével, írói munkásságával, bepillantást nyerhetnek különleges titkosírásába, megismerhetik a megfajlás kalandos történetét. Az épületben egy korabeli eszközökkel és bútorokkal berendezett konyhát is láthatnak az érdeklődők.

• Szo: 10–18h

www.gardonyikultura.hu

AGÁRD KULTURÁLIS ÉS SZAKRÁLIS EMLÉKEI

> Indulás: 17-én 15h, Gárdonyi Géza Emlékház előtt, Balatoni út és a Gárdonyi út kereszteződése, időtartama: 2 óra, vezető: Marczell Kolos.

A séta végigvezet az újonnan kialakított tematikus sétány útvonalán, érinti a temetőben lévő Nádasdy-obeliszket, a Szent Anna-kápolnát, a Velencei-tavi Galériát, majd a Gárdonyi Géza Emlékháznál ér véget.

ALCSÚTI ARBORÉTUM

Alcsútdoboz

> Szakvezetéses séta a Váli-völgy tündérkertjében, ahol évszázados faóriások, klasszicista Habsburg-kastély-maradványok, kápolna, babaház, medveház, madárdal és virágillatos levegő várja a látogatókat. A kétórás séta 10 órakor a pénztártól indul mindkét nap.

• Szo–V: 10–12h

www.alcsuti-arboretum.hu

KATOLIKUS TEMPLOM

Alcsútdoboz, Béke u.

• Szo–V: 14–17h

www.alcsutdoboz.hu

REFORMÁTUS TEMPLOM

Alcsútdoboz, Szabadság u. 122.

A késő barokk templom 1788-ban épült.

• Szo–V: 14–17h

www.alcsutdoboz.hu

RÉGI KÖZSÉGHÁZA ÉPÜLETE

Alcsútdoboz, Szabadság u. 107.

A falu szinte minden középületét a birtokos József nádor és a főhercegek építtették. A régi község háza épületét a falu lakói saját erőből, összefogással építették 1895-ben. 1896–1977-ig mint község háza működött.

> A nyitva tartás ideje alatt helytörténeti kiállítás tekinthető meg.

• Szo–V: 14–17h

Fejér Megyei Levéltár

VÉRTESDOBOZI REFORMÁTUS MISSIÓI EGYHÁZKÖZSÉG

Alcsútdoboz, Szabadság u.

• Szo–V: 14–17h

www.alcsutdoboz.hu

CSÁKVÁR EMLÉKHÁZ (VÉRTES MÚZEUM)

Csákvár, Szabadság tér 1.

> A Csákvár Emlékházban (Vértes Múzeum) látható a csákvári fazekasság története. A legrégebb tárgy egy 1797-ben készült fűszertartó. A kiállítás másik része Csákvár történetét mutatja be. Emlékszoba látható a múzeum alapítójáról Kovács László Pálról és dr. Csányi László karnagyról, az MR gyermekkórusának alapítójáról.

Épületvezetés angol és német nyelven is kérhető.

> 17-én 17h: Emléktáblák Csákváron.

> Mindkét nap 18h: Filmvetítések – A Hány János Csákváron és a Csákvári fazekasság története c. filmek vetítése.

• Szo–V: 10–18h

FAZEKAS EMLÉKHÁZ

Csákvár, Petőfi u. 8.

A Csákváron működő egykori híres fazekasok munkásságát idézi a hagyományos parasztházban beren-

dezett kiállítás, melyben Horváth István fazekasmes-
ter élt és dolgozott. Az udvarról a konyhába lépünk
be, balra nyílik a tisztaszoba, jobbra pedig a műhely.
Ez utóbbiban különböző eszközök és szerszámok,
félkész edények segítségével mutatják be ezt a nap-
jainkban újjáéledő mesterséget.

> Mindkét nap 10–16 óra között: interaktív fazekas-
bemutató. A Fazekas Emlékház udvarán lehetőség
nyílik fazekasbemutató megtekintésére, valamint az
agyagozás, korongozás mesterfogásainak elsajátítá-
sára is. A látogatók hazavihetik emlékke az általuk
készített terméket.

• Szo–V: 9–17h

GESZNER-HÁZ

Csákvár, Kenderesi u.

A Geszner-ház a Pro Vértes Természetvédelmi Köz-
alapítvány központja. Az épületben bemutatóköz-
pont, kutatóház, oktatóközpont és a Vértes csodá-
latos világát bemutató kiállítás található.

> 2000-ben az épület alagsorában került megnyitá-
sra a Vértes élővilágát bemutató kiállítás. A kiállító-
terembe lépve és körbetekintve a Vértes hegység és
környékének változatos képe rajzolódik ki előttünk,
melyet nem véletlenül neveznek „egy cseppnyi Ma-
gyarország”-nak. A természeti és kultúrtörténeti
értékek megismerését háromdimenziós életképek,
gyűjtemények, fotók, grafikák segítik.

Fehérvárcsurgó – Károlyi-kastély

> A félóránként induló tárlatvezetést – igény szerint – vetítéssel egybekötött ismeretterjesztő előadás egészítheti ki, amely mélyebb betekintést enged a látivalok körébe.

• Szo–V: 10–16h

www.provertes.hu

EÖTVÖS JÓZSEF EMLÉKHÁZ, HELYTÖRTÉNETI GYŰJTEMÉNY

Ercsi, Eötvös u. 33.

Az Eötvös József Emlékház eredetileg az Eötvös–Sina–Wimppfen-kastély vendégháza volt, a XIX. század első felében épült. A Helytörténeti Gyűjtemény épületét a Gévay vendéglős család lakta.

> Lehetőség lesz régi iskolai eszközök kipróbálására.

• Szo–V: 10–17h

KÁROLYI-KASTÉLY

Fehérvársurgó, Petőfi u. 2.

1844 és 1851 között klasszicista stílusban épült, 1910-ben részben átépítették. 1945-ben államosították. Felújítása a 90-es években kezdődött meg. Jelenleg Kulturális Találkozó Központ, szálloda és étterem működik benne.

> A kastély és az azt körülvevő, közel 50 hektár területű angolpark is látogatható.

Épületvezetés angol, francia, német, olasz nyelven;

információs anyag angol, francia, holland, japán és német nyelven is.

> Vezetett séta indul 10.30, 11.30, 13h, 14h, 15h, 16h és 17h-kor, egy óra időtartamban a könyvtár – kiállítóterem – tetőterasz – kápolna – márványfolyosó – főépület – csipketerasz útvonalon.

> Mindkét nap: rendezvények a kastélyban. „A Károlyi-kastélyok Magyarországon” időszaki kiállítás, helye: főépület.

> 17-én 17h: Koncert a felújított zeneszalomban vagy a kápolnában.

> 18-án 15h: Szentmise a kápolnában.

• Szo–V: 10–18h

www.karolyi.org.hu

KERESZTELŐ Szent JÁNOS RÓMAI KATOLIKUS TEMPLOM ÉS PLÉBÁNIA

Füle, Széchenyi u. 54.

Az Árpád-kori alapokra épülő, Keresztelő Szent Jánosról elnevezett római katolikus templom szabadon álló, homlokzati tornyos, keletelt épület. A barokk épület toronyfalában jól láthatóak a középkori elemek, a sarok kváderezés, a szurokköntős ablakok, egykori földémszinteket tartó konzolok. A templom berendezési tárgyai közül a legmagasabb művészi színvonalú a XVIII. századi rokokó szószék. Szent István 1009-ben kiadott adománylevele szerint a település írásos említése VILLA PHYLE néven igazolható.

- > 17-én 16.30: Templomok éjszakája:
- > 16.30–17h: Vendégek fogadása püspökkenyérrel.
- > 17–17.10h: Megnyitó.
- > 17.10–17.40: Toronytúra – A barokk épület toronyfalában a középkori leletek, lenyomatok megtekintése Igarj Antal, Fejér megye főépítésze vezetésével.
- > 17.40–18.30: „Rómától Füléig” – A székesfehérvári Kodály Zoltán Gimnázium Leánykara és Vegyeskara koncertje. Rómában ez év júliusában a Musica Sacra IV. nemzetközi egyházzenei kórusversenyen a kórus műsorát ezüstéremmel díjazták. Ezt a műsort hozzák el Fülére. A leánykar vezetője: Fekete Mariann, a vegyeskar vezetője: Kneifel Imre.
- > 18.30–19.30: Szamos Iván grafikusművész kiállításának megnyitása a plébánia nagytermében. Záró zenei mű: Liszt Ferenc: O salutaris hostia.
- Szo: 16.30–19.30

AMADÉ-, BAJZÁTH-, PAPPENHEIM-KASTÉLY

Iszkaszentgyörgy, József Attila u. 1.

A kastély legrégebbi részét 1735-ben építtette Amadé Antal. 1800-ban a kastély a Bajzátok tulajdonába került, akik 1820-ban jelentős építkezésekre fogtak. A kastély jelentős átépítése gróf Pappenheim Siegfried nevéhez kötődik a XX. század elején. A kastély felújítása 1985-ben kezdődött, restaurálták falfestményeit is. 1995-ben a KVI tulajdonába került, jelenleg az épület hasznosításra vár.

- Szo–V: 10–16h
- www.iszkaszentgyorgy.hu

FALUMÚZEUM

Iszkaszentgyörgy

> 17-én 10h: Faluismereti vetélkedő. A faluismereti vetélkedő célja, hogy játékos és izgalmas formában, interaktív módon mutassa be Iszkaszentgyörgyöt az érdeklődőknek. A feladatlap megoldása közben megismerkedhetnek a csapatok a település nevezetességeivel, és közben egy kellemes napot is eltölthetnek a faluban.

KASTÉLYBIRTOK TANÖSVÉNY

> Indulás: 17-én 16h: Iszkaszentgyörgy, Községháza, időtartama: 2 óra, vezető: Szántó László, Gombosné Kis Edit.

A Kastélybirtok Tanösvényen végigsétálva az információs táblák segítségével megismerkedhetünk a

település történetével, valamint a területre jellemző állat- és növényvilággal.

MAGYARALMÁS FALUHÁZ

Magyaralmás, Iskola út 5.

Magyaralmás lakossága 2007 őszén vehette birtokba a szépen felújított Faluházat, ami színes programkínálattal várja a látogatókat. Ezen az estén mindenki számára betekintést enged rejtett zugaiba is.

- Szo: 16–24h, V: 0–2h
- www.magyaralmas.hu

MEZŐSZENTGYÖRGYI REFORMÁTUS TEMPLOM

Mezőszentgyörgy, Kossuth u.

A mezőszentgyörgyi református templom 1793–95-ben épült, az idei évben újítottuk fel ÚMVP támogatás segítségével. Az épület késő barokk stílusú, tornya 28 méter magas. Jellemzője a homlokzati órapárkányos torony és a három szakaszos csehüvegboltozatos hajó. A templom padozata, a szószerk és a vörösmárvány úrasztala – a megyében szinte egyedülállóan – mind 1795-ből való – felújítva, restaurálva várja a látogatókat.

- Szo–V: 9–21h
- reftempsztgy.weboldala.net

MEZŐSZENTGYÖRGY

> 17-én 9h-tól egész nap: Szüreti mulatság és hagyományörző nap az önkormányzat szervezésében.

Székesfehérvár – Püspöki Palota

KÖZÖSSÉGI HÁZ – MOHA

Moha, Fő út 59.

Helytörténeti gyűjtemény a település lakosaitól összegyűjtött tárgyakból, eszközökből, valamint az országosan is egyedülálló hagyományunk, a tikverőzéshez kapcsolódó állandó kiállítás Bödő Viktória fotóművész fotóiból.

• Szo: 14-18 V: 14-18

www.moha.hu

FOGADÓ AZ ÖREG PRÉSHEZ, HOTEL MÁRTON-HÁZA

Mór, Arany János u. 2.

A Fogadó „Márton-háza” teljesen eredeti formában maradhatott, ahol most tájház van berendezve. A szobában minden dísz tárgyunk helyi régiség. Idegenvezetés kérésre német nyelven is.

• Szo: 10–17h, V: 10–15h

www.oregpres.hu

ÓBAROK-NAGYEGYHÁZA

> Mindkét nap 9–20h: „Vitézeink a honfoglalástól napjainkig” címmel kerül megrendezésre ez a hadtörténelmünk szinte minden korszakát bemutató programsorozat. Honfoglaláskori jurtával, íjászzattal, a török kort felelevenítő vitézek küzdelmével, huszárokkal, I–II. világháborús hadi bemutatóval, hadtörténeti kiállítással, hadtörténelmi élménytúrával várjuk az idelátogató érdeklődőket. Militáriabörze, népi faesztergályo-

sok bemutatója, főzőverseny, kirakodóvásár színesíti a programokat.

KEMPELEN FARKAS ÁLTALÁNOS ISKOLA

Pázmánd, Fő u. 27.

A település mindig híres volt hagyományairól, amelyből sokat még ma is őriz, mint pl. húsvéti sibálás, lakodalmi szokások. Az 1700-as években épült jezsuita rendház, majd uradalmi kastély, felújított műemlék jellegű épületében 1967 óta folyik 8 osztályos általános iskolai oktatás. A község történelmében fontos szerepet játszott a Kempelen család, ezért 1995-ben az iskola felvette a Kempelen Farkas nevet.

• Szo–V: 14–18h

www.pazmand.hu

PÁZMÁNDI SÉTA

> Mindkét nap 14h, Kempelen Farkas Általános Iskola, Pázmánd, időtartama: 4 óra

Iskola: 14–15h, templom: 15.15–16.15, tájház: 16.30–18.30

RÓMAI KATOLIKUS TEMPLOM

Pázmánd, Fő u. 64.

A XII. és XV. századi részleteket őrző templomot a középkori templom helyén, 1719–21 között emelték. Bal oldali oltára Nepomuki Szent Jánost, főoltára a Boldogságos Szűz Máriát ábrázolja.

> Mindkét nap 15.15 Gyertyaláng-koncert. A templom bemutatása után a Gyertyaláng gitáregyüttes koncertjét hallgathatják meg a látogatók.

• Szo–V: 14–18h

TÁJHÁZ

Pázmánd, Fő u. 84.

2005 augusztusában a község lakóinak összefogásával nyílt meg a Pázmándi Tájház.

> A tájház berendezése a XX. század elejének lakókultúráját, bútortzatát, viseletét, valamint konyhai és gazdálkodási eszközeit mutatja be.

> Mindkét nap 16.30: Lángossütés. A tájház megtekintése után kemencéslángos-sütés az udvari kemencében.

• Szo–V: 14–18h

www.pazmand.hu

Székesfehérvár

Belváros

1. Hotel Magyar Király****

Székesfehérvár, Fő utca 10.

2. Vörösmarty Színház

Székesfehérvár, Fő utca 8.

3. Szerb Orthodox Templom (Rác)

Székesfehérvár, Rác utca 16.

4. Szent István Király Múzeum, Rendház

Székesfehérvár, Fő u. 6.

5. Hiemer-Font-Caraffa épületegyüttes

Székesfehérvár, Oskola u. 2-4.

6. Ferences rendház, Barátok temploma

Székesfehérvár, Városház tér 4.

7. **Püspöki Palota**

Székesfehérvár, Városház tér 5.

8. **Középkori Romkert - Nemzeti Emlékhely**

Székesfehérvár, Koronázó tér

9. **Városháza**

Székesfehérvár, Városház tér 1.

10. **Püspöki Székesegyház**

Székesfehérvár, II. János Pál pápa tér

11. **Árpád fürdő**

Székesfehérvár, Kossuth L. u. 12.

12. **volt Megyeháza**

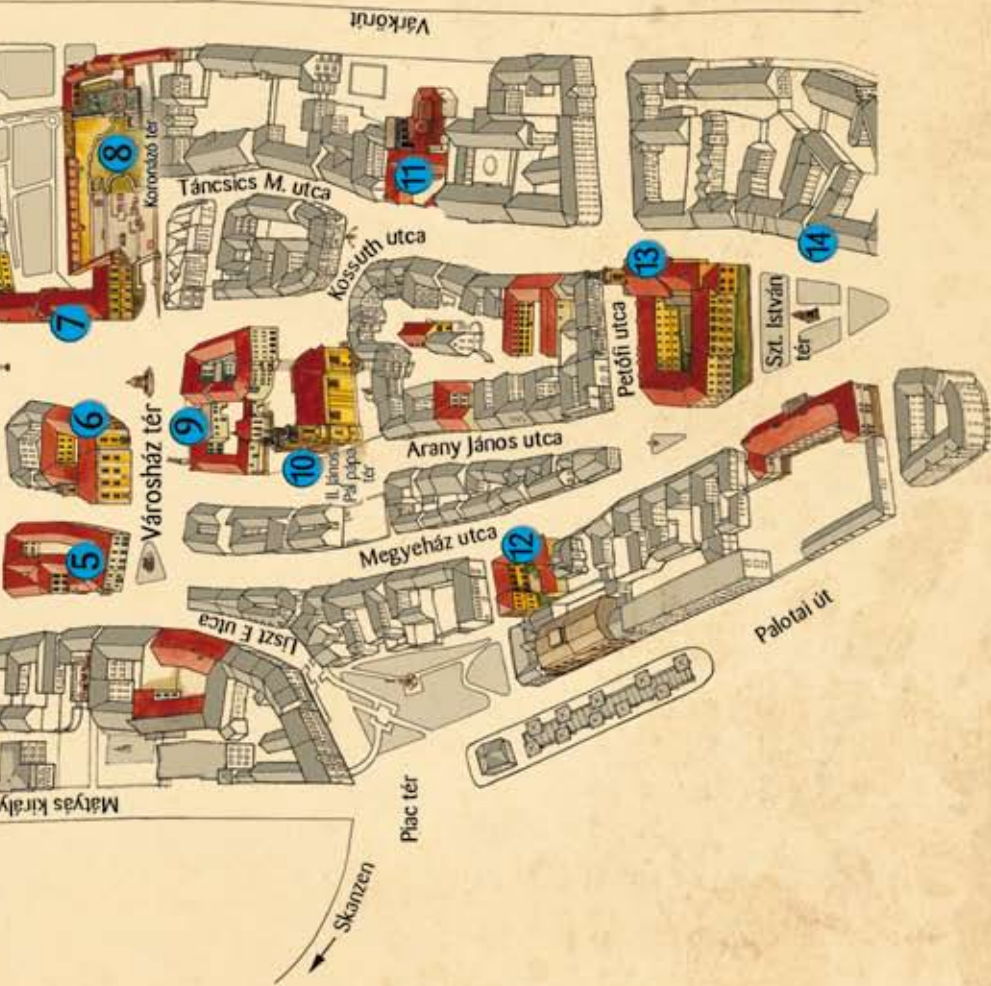
Székesfehérvár, Megyeház utca 17.

13. **Szeminárium templom,
egykor kármelita templom**

Székesfehérvár, Petőfi u. 2.

14. **Fejér Megyei Levéltár**

Székesfehérvár, Szent István tér 2.3.

PERKÁTA-NAGYKARÁCSONY ÁMK JÓZSEF ATTILA NAGYKÖZSÉGI KÖNYVTÁR ÉS MŰ- VELŐDÉSI HÁZ – GYÖRY KASTÉLY

Perkátá, Dózsa György u. 15.

A település múltjában a XVIII. század utolsó negyedétől a Györy család játszotta a legnagyobb szerepet. Radványi György Ferenc 1775. június 25-én kapta meg Perkátát a grófi címmel együtt Mária Teréziától. Klasszicista kastélyuk 1820 körül épült, sajnos tervezője nem ismert. Az épület ma művelődési célokat szolgál: könyvtár, zeneoktatás, falumúzeum és egyéb kiállítási termek, klubtermek kaptak benne helyet. A rendezvény színhelyéül azért választottuk a kastélyt és a körülötte levő parkot, mivel az egész környezet már megadja a program hangulatát is. A termek kiválóan alkalmasak kiállítások megrendezésére, a kastélykert árnyat adó fái pedig sétálásra, nézelődésre, beszélgetésre ösztönöznek.

• Szo: 10–17h

www.perkata.hu

SZENTKERESZT FELMAGASZTALÁSA TEMPLOM

Ráckeresztúr, Kossuth Lajos u. 38.

A Szentkereszt Felmagasztalása templombúcsú és a Templomok éjszakája már második éve elválaszthatatlanul egybekapcsolódik.

> A 17-i előadások témája átöleli az állam, haza, ház, nemzet, nép, hit, vallás, erkölcs fogalmát dr. Hankovszky Béla atya vetített képes előadásában, mely a magyar három királyokról (Szent István; Szent László; Szent Imre) adnak kor- és jellemrajzot (19–19.45-ig). Herkli Antal szintén vetített képes előadásban mutatja be Ráckeresztúr történelmi értékeit (Szentháromság-szobor; Temetőkápolna; Templom), kiemelve, hogy Keresztúr = kereszt az úr (19.45–20.20). 20.20–21h-ig a ráckeresztúri Bor-Ászok Egyesület énekkarának műsora.

> Ráckeresztúr templombúcsúja 18-án 10.30-kor kezdődik a környező települések zárandókeinak fogadásával, melyet 11.30–13h-ig búcsúú szentmise követ.

• Szo: 19–21h, V: 10.30–13h

SUKORÓI REFORMÁTUS TEMPLOM

Sukoró, Fő u. 66.

A templom 1702-ben épült, az akkori 21 református családnak. Jelenlegi nagyságát és formáját az 1787-es kibővítéssel nyerte el. Berendezése is ebből

az időből származik, sőt szószéke még korábbi. Az orgona 1876-ban készült, igen értékes barokk hangszer, mechanikus, ún. csuszkaladás, 2 manuális, 12 regiszterrel. Műemlékként nyilvántartott, akárcsak maga a templom. 1848. szeptember 28-án e falak között tartotta Kossuth honvédseregének vezérkara a Pákozdi – Sukorói csatát előkészítő haditanácsot.

> 18-án 10h: istentiszteletet tartanak. Igény esetén angol nyelvű vezetés.

> Mindkét nap 12 órakor: kilátás a harangtoronyból. A templom harangtornya ez alkalommal látogatható lesz, ahonnan csodálatos kilátás nyílik a Velencei tóra és a hegyekre. Rövid orgonakoncert és orgonabemutató mindkét nap 12 órakor, Kiss Dániel kántor közreműködésével.

• Szo: 10–17h, V: 9–17h

www.sukoro.hu

SÉTA A PARASZTHÁZAK KÖZÖTT

> 17-én 10h és 18-án 14h: Néprajzi Ház (Sukoró, Szilvás sor 7.), időtartama: 1,5 óra.

Néprajzi házak, műemlék parasztházak megtekintése – közöttük van Somogyvári Mária festőművész háza is.

BATTHYÁNY TEMETŐKÁPOLNA

Szabadbattyán, Széchényi I. u.

A Batthyány temetőkápolna és kriptá, a templom és a kápolna építetője gróf Batthyány Imre – családtagjai –, köztük Gróf Batthyány Emma-Róza –, sír-emlékével tekinthetők meg. Felszentelve 1866-ben, a fájdalmas Szűzanyát ábrázoló oltárképpel, faragott késő barokk oltárral.

• Szo: 10–18h, V: 11–18h

KULA TORONY

Szabadbattyán, Kula tér

A XIV. században épült vámszedés, a sárvízi mocsarakon átívelő híd ellenőrzése céljából. A török időkben erődítésként funkcionált, és körülötte nyüzsgő életű település épült Csíkvár névvel. A törökök kiűzését követően elveszítette stratégiai jelentőségét, és a település birtokosai terménytárolóként használták. A helyszínen angol és török nyelvű információs anyag kérhető.

> 17-én 10–15h: Történelmi játék és vetélkedő gyerekeknek.

• Szo–V: 10–18h

SZENT IMRE RÓMAI KATOLIKUS TEMPLOM

Szabadbattyán, Csíkvár tér 13.

A templomot 1865-ben szentelték fel, építtetője gróf Batthyány Imre volt. Szent Imrét ábrázoló 275×140 cm nagyméretű főoltárképpel, késő barokk stílusú faragott oltárral, a templomkertben az I–II. világháború áldozatainak emlékművénél látogatható.

• Szo: 10–18h, V: 11–18h

ÁRPÁD FÜRDŐ

Székesfehérvár, Kossuth L. u. 12.

Az 1905-ben, Hübner Jenő által tervezett, szecessziós stílusban épült, kupolás műemlék fürdőt gondos rekonstrukciót követően adták át a nagyközönségnek múlt év márciusában.

Blaha Lujza egykori kedvenc gyógyfürdője így régi pompájában, de a legkorszerűbb spa szolgáltatásokkal kiegészítve várja a vendégeket.

> Vezetett séta félóránként indul, az utolsó 10.30-kor, melynek során megtekintik a régi épületet és az új szárnyat is. Indulás a főbejáratról.

• Szo–V: 8–10.30

www.arpadfurdo.eu

FEJÉR MEGYEI LEVÉLTÁR

Székesfehérvár, Szent István tér 2–3.

Az egykori Ferenc József Nőnevelő Intézet és egy polgárház többszöri átalakításával került a Megyei Levéltár a Szent István téri klasszicista épületekbe. Az időközben életveszélyessé vált egyik szárny bontása nyomán lehetőség nyílt a levéltár minden igényt kielégítő felújítására.

> Az eredeti épületek restaurálást is magában foglaló felújítása és a raktározásra szolgáló új, szerkezetkész épületszárny nagyközönség számára történő megnyitására ezen alkalomból nyílik először lehetőség. Ennek során megismerhetik az építéstörténetet, továbbá a levéltár több értékes dokumentációját. Vezetés az épület főbejáratától indul, óránként.

• Szo–V: 10–18h

FERENCES RENDHÁZ, BARÁTOK TEMPLOMA

Székesfehérvár, Városház tér 4.

A török hódoltság után Székesfehérvárra visszatérő ferencesek templomukat és rendházukat a hagyomány szerint Szent Imre herceg születési helye fölé

Székesfehérvár – Hiemer-ház

építették. A rendházat 1736-ban kezdték el építeni, a templom pedig 1743-ban készült el. A templom mai belső díszítését 1929–1930 között nyerte el.

• Szo: 9–17h, V: 12–17h

www.szfvar.katolikus.hu

HIEMER-FONT-CARAFFA ÉPÜLETEGYÜTTES

Székesfehérvár, Oskola u. 2–4.

Székesfehérvár belvárosában található a város legértékesebb barokk-rokokó épületegyüttese, a Hiemer–Font–Caraffa-ház. Az eltelt közel 300 év alatt többször átalakították, bővítették, minden építészeti kor hozzávetőleg a saját stílusjegyeit. Az épületben a XIX. század 20-as éveiből származó stukkók és falképek kerültek elő. Bejárat a Jókai utca felőli Gesztenyés udvarból.

> Csoportok indulása félóránként.

> 17-én 20h és 18-án 17h: koncertek a Házasságkötő teremben.

• Szo: 10–11.30, V: 10–17h

HOTEL MAGYAR KIRÁLY****

Székesfehérvár, Fő u. 10.

A Székesfehérvár szívében található 200 éves műemlék épület jelenleg négycsillagos szállodaként üzemel. A korábban a Zichy-család tulajdonában lévő kastély az évszázadok alatt gyakran cserélt gazdát, története kalandos, izgalmas. 2010 decembere óta megújulva, az értékeit megőrizve várja az érdeklődőket. Hétfévegén az épület előtti parkoló térítésmentesen igénybe vehető.

• Szo: 9–12h, V: 10–14h

www.magyar kiraly.hu

KÖZÉPKORI ROMKERT – NEMZETI EMLÉKHELY

Székesfehérvár, Koronázó tér

A romterület a középkori Magyarország legfontosabb templomának, a Szűz Mária királyi prépostsági templomnak a maradványait őrzi. A templom alapítója Szent István volt, aki itt temettek el, és akinek halála után 1543-ig, a város török kézre kerüléséig, minden magyar királyt e falak között koronáztak meg.

• Szo: 15–17h, V: 9.30–10.30

www.szikm.hu

PÜSPÖKI PALOTA

Székesfehérvár, Városház tér 5.

Az 1788 és 1802 között épült palota Franz Anton Feigs és Jakob Rieder építőmesterek keze nyomán nyerte el mai formáját. Az épület reprezentatív díszterme és kápolnája mellett magában foglalja az Egyházmegyei Gyűjtemény értékes könyvtárát és levéltárát is.

> Szeptember 6-tól a Püspöki Palotával szemben a Székesfehérvári Egyházmegyei Múzeumban működő Barátok Boltjában korlátozott számú, ingyenes jegyek igényelhetők a félóránként induló vezetésekre. Belépés csak jeggyel.

• Szo: 10–18h

www.szfvar.katolikus.hu

PÜSPÖKI SZÉKESEGYHÁZ

Székesfehérvár, II. János Pál pápa tér

A város legősibb, történeti magva, az első uralkodói szállás, Géza fejedelem palotájának helye a mai szé-

Székesfehérvár – Püspöki Székesegyház

kesegyház dombja. Szent Erzsébet testvére, IV. Béla (1235–1270) ifjú királyként építtette a királykoronázások alkalmával is fontos szerepet játszó Szent Péter és Szent Pál plébániatemplomot. Ennek falait is magában foglalja a török hódoltság után 1702 és 1768 között, több ütemben fokozatosan átépített plébániatemplom, mely 1777-ben nyert székesegyházi rangot.

• Szo: 9–17h, V: 12–17h

www.szfvar.katolikus.hu

SZEMINÁRIUMI TEMPLOM, EGYKOR KÁRMELITA TEMPLOM

Székesfehérvár, Petőfi u. 2.

Az 1689-ben Fehérvárra érkező karmelita szerzetesek ma is álló rendházukat és templomukat egy korábbi kisebb szerzetesi ház és kápolna helyén, 1731 és 1769 között építették. Közép-Európa legjobb festőművészt, Franz Anton Maulbertsch osztrák festőt bízták meg, hogy saját elképzelései szerint fesse meg templomuk két oltárképét és mennyezetfreskóit.

• Szo: 9–17h, V: 12–17h

www.szfvar.katolikus.hu

SZENT ISTVÁN KIRÁLY MÚZEUM, RENDAHÁZ

Székesfehérvár, Fő u. 6.

A Fő u. 6. szám alatt található a Szent István Király Múzeum központi épülete, amely 1689-ben a jezsuitáké, 1776–1786 között a pálosoké, a rendház 1813-ig a katonaságé, majd az egész épületegyüttes a ciszterci rendé volt. A rendház főszárnyában található lépcsőház falain gazdag rokokó stukkódíszek találhatók.

> Rendháztúra 11h, 13h és 15 órakor indul.

• Szo: 11–16h

SZERB ORTHODOX TEMPLOM (RÁCZ)

Székesfehérvár, Rác u. 16.

A templom 1771-ben kezdett el épülni, 1780-ban szentelték fel. Megjelenésében barokk stílusú, belső kialakítása bizánci stílusban történt, freskókkal gazdagon díszített. Jól megközelíthető, Székesfehérvár belvárosában, Palotavárosban, a skanzenben található. 1849-ig a templom kertjében volt a székesfehérvári szerbség temetkezési helye. A templom 1967-től 1995-ig zárva volt restaurálás miatt, jelenleg működő-

dik. 1989-ben a skanzenrel együtt, először Magyarországon, Európa Nostra-díjat kapott.

> 18-án 18h, Szerb Orthodox Templom (Rác): Ortodox Kórushangverseny. Közreműködik: a szentendrei Jávor Férfikórus. Repertoárjuk: egyházi énekek.

• Szo: 9–17h, V: 10–17h

szerb.eoldal.hu

VÁROSHÁZA

Székesfehérvár, Városház tér 1.

Az épület nyugati része a régi Városháza, keleti része a kibővített egykori Zichy-palota. A régi Városházához kapcsolódó épületeket a város 1912-ben szerezte meg, majd formáját az 1938-as Szent István év és az Eucharisztikus Kongresszus előtt nyerte el. Az épület a Városháza tér meghatározó műemléke.

> Vezetett séta félóránként indul a bejáratról.

• Szo: 14–18h

BELVÁROSI SÉTA

> Indulás: 17-én 10h, 14h, 16h, Városház tér, Országalma.

A Fehérvári Turista Nap keretében.

VOLT MEGYEHÁZA

Székesfehérvár, Megyeház u. 17.

A Megyeház u. 17. számú épület a XIX. sz. elejéig megyeházaként működött. A mai formájában egyemeletes barokk épület egy középkori lakóház 1730 körüli átalakításával jött létre. Az épületegyüttes helyet ad a Fehérvári Babaháznak, az Új Magyar Képtárnak, a téglakiállításnak és a Múzeumi Látogatóközpontnak.

> Szervezett idegenvezetés 17-én 9h, 10h, 11 órakor, időtartama 60 perc.

• Szo: 9–12h

www.szikm.hu

VÖRÖSMARTY SZÍNHÁZ

Székesfehérvár, Fő u. 8.

Hazánk legújabb és egyben egyik legrégebbi színháza nyitotta meg kapuit 2005 decemberében. Az 1874-ben felavatott Vörösmarty Színházat a 2004 nyarán megkezdett teljes felújítás és átépítés befejezése után adták át a közönségnek.

• Szo–V: 15–18h

www.vorosmartyszinhaz.hu

SÉTA TABAJDON

Útvonal: Faluház – református templom – katolikus templom – kőtár – mezítlás park.

> Indulás: 11h, Tabajd, Faluház (Kossuth út 35.), időtartama: 1 óra. Igény esetén később is indítanak csoportot.

Tabajd a Váli völgyben található település, közel Budapesthez. Természeti adottságait kihasználva készült el Magyarország egyetlen mezítlás parkja. Különböző járőfelületeken lehet végigsétálni: csuta, toboz, bazalt, cölöp stb. Az Örökség Napok alkalmából nyitva lesznek a templomok, a római kori kőtár, a faluház. A faluház udvarán állatsimogató várja a kisebbeket, a felnőttek pedig megcsodálhatják a tabajdiak által készített termékeket és a kihagyhatatlan házi süteményeket. A nap folyamán különböző kulturális események kerülnek megrendezésre.

TORDASI GYÜMÖLCSOLTÓ BOLDOGASSZONYI TEMPLOM

Tordas, Sajnovics tér 5–7.

A keresztény templomok kelet-nyugat irányú tájolása ősi napkultuszok idejére vezethető vissza. A századok folyamán az egyházatyák hangsúlyozták a templomok megfelelő tájolását: vagyis hogy a templom tengelye keletre, a tavaszi/őszi napéjegyenlőségi napkelte irányába mutasson. Erre azért volt szükség, mert az építők rendszeresen eltértek ettől a szabálytól. A szentély ablakát sok helyen úgy helyezték el, hogy a kelő nap sugarai a templom titulusának – a védőszentjének – ünnepén világították meg legjobb-

ban a templomhajót. A középkor végétől ezt a szabályt fokozatosan figyelmen kívül hagyták.

> 20–22h: „Arccal kelet felé imádkozzatok” – A korai keresztény templomok tájolása – Barlai Katalin, az MTA csillagvizsgáló intézetének tudományos főmunkatársa vetített képes előadása.

• Szo: 20–22h

KATOLIKUS TEMPLOM, KÖZÉPKORI TORONY, ÜRMÉNYI MAUZÓLEUM

Vál, Szent István tér

Vál régi központjában, a régészeti lelőhelyként nyilvántartott Szent István téren áll az Ürményi József által építtetett klasszicista stílusú katolikus templom, mely az ország 9. legnagyobb temploma. Mellette a többszintes középkori harangtorony, amely a régi templomból maradt meg. A katolikus temetőben látható az Ürményi család mauzóleuma a kriptával.

> Szombaton 14 órakor épületbemutató séta indul a templomtól, ennek része az egykori régészeti feltárásokról szóló előadás is.

• Szo: 10–17h

REFORMÁTUS TEMPLOM

Vál, Kossuth L. u. 8.

Az 1920-ban épült neogótikus református templomot a 90. évforduló alkalmából tavaly újították fel.

• Szo: 10–17h

MŰEMLÉKI SÉTA

> Indulás 17-én 14h, Vál, Szent István tér, katolikus templom, időtartama: 2–3 óra, vezető: Dudásné Viktória Katalin.

Épületbemutató séta Vál műemléki nevezetességeinek érintésével.

Útvonal: Ürményi József által építtetett klasszicista katolikus templom, mely az ország kilencedik legnagyobb temploma; középkori torony és dr. Hadházi Gábor előadása az egykori régészeti feltárásokról; a katolikus temetőben található Ürményi-mauzóleum; végül a felújított neogótikus református templom.

VÁL

> 17-én 10h: Szüreti felvonulás és bál. A hagyományos szüreti felvonulás során népviseletbe öltözött fiatalok a falu utcáin felvonulnak és több helyen táncolnak. Este szüreti bál várja a szórakozni vágyókat.

Székesfehérvár – Hiemer-ház

SZELLEMI KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG PROGRAM A KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG NAPJAIN

2011. szeptember 17-18. 10.00-18.00 • Helyszín: Székesfehérvár, Városház tér

BEMUTAKOZÓ KÖZÖSSÉGEK:

Mohács (Busójárás Mohácson – maszkos farsangvégi télűző szokás): sokac zene, táncok tanítása, busó-ruhapróba, maszkarafaragó bemutató, kézműves vásár

A Népművészet Mestere díj kitüntetettjeinek tudása és tevékenysége: kézműves bemutató és foglalkozás, mesemondás, énektanítás, kézműves vásár

Karcag (A kunsági birkapörkölt karcagi hagyománya): birkapörkölt főzés, kostoló, ünnepi teríték kiállítás, kézműves vásár

Kalocsa (Élő hagyományok Kalocsa kulturális terében: hímzés, viselet, pingálás, tánc): pingálás, hímzés, tojáskarcolás bemutató és foglalkozás, kézműves vásár

Mezőtúr (Mezőtúri fazekasság): fazekas bemutató, foglalkozás (korongozás, agyagozás), fazekas kiállítás, kézműves vásár

Foto: Christian Ziel

Solymászok (A magyar solymászat): solymász-ismeretek, madár-mustra, vásár

Kiskunhalas (A halasi csipkevarrás élő hagyománya): csipkevarrási bemutató, kézműves vásár

Mezőkövesd (Matyó örökség – a hímzés, viselet folklór továbbélése): matyó viseletpróba, kézműves bemutató (hímzés, rojtozás, bútorfestés)és vásár

Mende (Pünkösdi templomdíszítés Menden. Tavaszköszöntő egyházi szokás): kendő díszítés, pillangó készítés bemutató, fotókiállítás

2011. szeptember 16-án 14.00 órakor kerül sor a szellemi kulturális örökség nemzeti jegyzékére felvett elemek nyilvános kihirdetésére Székesfehérváron. Szeptember 17-18-án a jegyzéken szereplő örökség-elemeket életető közösségek közösen mutatkoznak be a történelmi belvárosban. A közösség egész nap hagyományos szokásokat láthat, a bátrabb érdeklődők pedig együtt táncolhatnak a közösségekkel, felpробálhatják a színes viseletdarabokat, a busómaszkot, kiprobálhatják a kalocsai pingálást, a matyó hímzést, a mezőtúri korongozást, belekóstolhatnak a karcagiak különleges birkapörköltjébe.

Moha (Tikverzés Mohán. Maszkos, alakoskodó, farsangi szokás): filcárc készítő foglalkozás, tikverző „bohóc“-baba készítés bemutató, fotókiállítás

Bóly (Emmausz Bólyban. Húsvét-hétfői népszokás): „pekkes“ kifli sütés és kostoló, borkostoló és vásár, fotókiállítás

Foto: Bódy Viktória

A szellemi kulturális örökség elemeit bemutató kiállítás megtekinthető a Városháza emeleti aulájában. (Székesfehérvár, Városház tér 1.)

RAY COONEY:
CSALÁD
ELLEN
NINCS
ORVOSSÁGI!

2011/2012-ES
ÉVAD

CSALÁDTÖRTÉNETEK NAGYSZÍNPADI BEMUTATÓK

L. FRANK BAUM:

ÓZ, A NAGY VÁRÁZSLÓ

ZENES MŰBEMUTATÁS

ALEXANDER NYKOLAJEVICS GOSTYOVSKIJ

VIHAR

DRÁMA

TASZNÁDI ISTVÁN

FINITO

KOMÉDIA

KOCSÁK TIBOR - MIKLÓS TIBOR:

Anna Karenina

MUSICAL

KÁLMÁN IMRE:

Csárdáskirálynő

OPÉRETT

MOLNÁR FERENC:

A TESTŐR

SZÍNHÍJ

KAMARA BEMUTATÓK

Trózsárnevelő
Királykisasszony

MŰBEMUTATÁS

ÖSBEMUTATÓ

CSEKIS ATTILA:

KÉT # ÖSSZEILLÓ # EMBER

ZENES MŰBEMUTATÁS

WILLIAM SHAKESPEARE:

Rómeó és Júlia

BEMUTATÓSZÍNHÁZ

ÖSBEMUTATÓ

ISRAELI MARGALIT:

Trió

SZÍNHÍJ

VOROSMARTY SZÍNHÁZ

www.vorosmartyshaz.hu

Váltson színházbérletet, így kedvező áron és az Ön által választott helyről élvezheti előadásainkat!

Minden megváltott bérlet mellé 20 000 Ft értékű szálloda utalványt adunk ajándékba, mely beváltható az évad folyamán a Park Inn **** Sárovar Hotelben egy hosszú hétvégére.